

ALTYNJY
HAZAR SAMMITI

2022-NJI ÝÝLYŇ 29- NIVTUNY, AŞGABAT ŞÄHERI

اهمیت و ابعاد منطقه‌گرایی در سیاست خارجی دولت سیزدهم

پایانی بر ۸ سال ناکارآمدی دولت قبل در احیای سیاست همسایگی

■ عماد هلاوات

می‌شود. در واقع توسعه منطقه‌گرایی یکی از اشکال کلیدی آزادسازی تجاری است که در مراحل پیشرفته از همکاری تجاری به همکاری‌های اقتصادی و پولی و سپس به همگرایی سیاسی و امنی منتج می‌شود. منطقه‌گرایی به‌عنوان یک مکانیسم بازدارنده، منجر به ارائه راه‌حل‌های صلح‌آمیز برای بحران‌های موجود، با بحران‌های احتمالی بین اعضا شده و موجب تحکیم صلح می‌شود. در حقیقت این نوع منطقه‌گرایی فرصتی را برای مذاکرات سازنده متقابل بین اعضا فراهم می‌سازد. در دهه‌های گذشته توجه و سطح تحلیل عمدتاً به سطح ملی یا بین‌المللی معطوف بود. اکنون در اواخر هزاره دوم و آغاز هزاره جدید، مطالعات منطقه‌ای در کانون توجه و اهمیت قرار گرفته است. طی سال‌های گذشته بحث‌های زیادی درخصوص منطقه و روندهای منطقه‌گرایی در روابط بین‌الملل آغاز شده است؛ روند رشد و تکامل منطقه‌گرایی (Regionalism) در دهه‌های ۸۰ و ۹۰ موجب رشد ابعاد مختلف سیاسی،

محیط امنیتی غرب آسیا باعث شده است که پرداختن به این منطقه، اولویت اصلی رسانه‌های کشور باشد، به گونه‌ای که تحولات آن همواره به‌صورت‌های گوناگون پوشش رسانه‌ای داده می‌شود. این در حالی است که موقعیت جمهوری اسلامی به گونه‌ای است که ایران در نقطه اتصال شمال به جنوب و شرق به غرب قرار گرفته است. از یک طرف جمهوری اسلامی منطقه قفقاز را به آسیای مرکزی و شبه‌قاره را به غرب آسیا متصل می‌کند و از طرف دیگر روسیه را به خلیج فارس؛ این در حالی است که با توجه به این موقعیت استراتژیک و مهم سایر مناطق پیرامونی ایران جایی در مناسبات رسانه‌ای کشور ندارند. امروزه منطقه‌گرایی به‌عنوان رقیب جدی فرایند جهانی شدن ارزیابی می‌شود.

می‌شود که دارای روابط متقابل ارگانیک هستند و دگرگونی در یکی از آنها بر سایر کشورهای منطقه اثر می‌گذارد و مانع از بی‌تفاوتی آنها می‌شود. در حقیقت منطقه باید دارای ویژگی‌های زیر سیستم باشد. در عین حال، میزان انسجام و ارتباط عناصر یک زیر سیستم همیشه یکسان نیست و با تفاوت درجه روبرو است. منطقه‌گرایی، فرایندی است که از طریق ایجاد منطقه تجارت آزاد، اتحادیه‌های گمرکی بین دولت‌ها به منظور آزادسازی یا تسهیل تجارت در سطح منطقه آغاز

مفهوم منطقه‌گرایی و ابعاد آن

در جغرافیای سیاسی، دیدگاه‌های گوناگونی درخصوص منطقه و منطقه‌گرایی وجود دارد. در تعریف کلی منطقه‌گرایی می‌توان گفت توجه ویژه به یک فضای جغرافیایی مشخص که دارای ویژگی‌های مشترک بوده و بهترین مکان برای تحقق اهداف منافع و آرمان‌های چند ملت است. از نگاهی دیگر منطقه به مجموعه‌ای از کشورهای یک حوزه جغرافیایی اطلاق

ویژه‌نامه

ایران

چهارشنبه
۲ شهریور ۱۴۰۱